



Добра практика 2

Наименование на инструмента/добрата практика	Инструменти за вземане на решения за пилоти
Ключови думи	Вземане на решения в авиацията (ADM): PAVE, 3P, DECIDE
Обобщена от	Икономически университет – Варна Базирана на: Съединени щати. Федерална авиационна администрация (ФАА)
Език	Български
Добра практика	
<p>ФАА счита, че добрата преценка може да бъде усвоена не само чрез опита – тя може да бъде и преподавана. Инструментът за вземане на решения в авиацията, ADM, надгражда традиционния процес на вземане на решения, така че да намали вероятността за допускане на грешки в кокпита. Това е структуриран, систематичен подход, използващ инструменти за управление на риска PAVE и 3P и модела за вземане на решения DECIDE, специално модифицирани за пилоти.</p> <p>PAVE определя четири основни рискови фактора при полет: пилота (P), самолета (A), природата (V) и външни фактори (E). Тези фактори крият рискове, което превръща PAVE в критично важен инструмент за управление на риска и вземане на решения преди и по време на полет. Авиационният наръчник за пилоти (PNAK) дефинира риска като „бъдещия ефект от фактор, който не може да бъде контролиран или елиминиран“.</p> <p>Използват се два модела за практическо управление на риска. Първият се основава на модела 3P – идентифициране-обработване-действие. Първо следва да се идентифицират всички условия на полета посредством PAVE. След това условията се обработват чрез преценка на техния ефект върху безопасността на полета чрез CARE (Consequences – последствия, Alternatives – алтернативи, Reality – реалност, External pressures – външни въздействия). Накрая се преминава към действие с метода TEAM (Transfer – прехвърляне, Eliminate – елиминиране, Accept – приемане, Mitigate – справяне). Тези действия до голяма степен са автоматизирани. Степента на риска може да бъде измерена по отношение на въздействието, сериозността и вероятността. Влиянието може да включва броя на хората или ресурсите, които ще бъдат повлияни от рисковия фактор. Сериозността отчита обхвата на потенциалните загуби. И накрая, колко вероятно е рисковият фактор да доведе до загуби.</p> <p>DECIDE е опростен инструмент, който предлага логически модел за вземане на решения в шест стъпки. В настоящия контекст се разглежда също като инструмент за управление на риска. Сетивата ти установяват (Detect), че е настъпило неочаквано събитие. Използваш опита и интуицията си, за да анализираш наличната информация. След това правиш преценка (Estimate) относно естеството на проблема и колко сериозен може да бъде той. Внимание: ако дефинираш проблема неправилно, последващото решение също ще бъде погрешно. Изборът (Choose) на курс на действие</p>	



Enhance Soft Skills to Nurture Competitiveness and Employability

www.projectessence.eu

води до желания резултат. След това трябва да **идентифицираш (Identify)** едно или повече решения, които ще доведат до безопасно приземяване. Нерешителността ще доведе до липса на решение и съответно няма да има коригиращо действие. Така всички стъпки ще бъдат обезсмислени, ако пилотът не предприеме **действие (Do)**. След като коригиращите действия са определени, следва да бъдат приложени от пилота. Накрая действието трябва да бъде оценено (**Evaluate**), за да се види дали е сработило. Ако не, може да се наложи моделът DECIDE да се изпълни отново.

Прегледайте схемите, представящи инструментите PAVE, 3P, DECIDE, CARE, TEAM, в приложения линк!

Източници

<https://www.ifr-magazine.com/training-sims/good-pilot-decision-making/>

Вид на обучителния материал

ДОБРИ ПРАКТИКИ